

Dosarul nr. 2rac-115/23
2-21057198-01-2rac-07062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, casată hotărârea din 18 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 15 aprilie 2021, Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale a depus cerere de chemare în judecată împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor privind încasarea sumei.

În motivarea acțiunii, a invocat că în adresa Centrului Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale a parvenit demersul nr.17 din 13 aprilie 2018, prin care Departamentul Instituțiilor Penitenciare, în prezent Administrația Națională a Penitenciarelor a solicitat permisiunea de a desfășura spartachiada internă la proba sportivă „Sambo”, care s-a desfășurat la data de 13 aprilie 2018, între orele 9:00 -14:00, în sala de lupte libere a Centrului Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale.

A relatat că, la data de 23 aprilie 2018, a fost emisă factura fiscală conform căreia Administrația Națională a Penitenciarelor urma să achite plata pentru locațiunea sălii și plata pentru serviciile comunale aferente locațiunii în sumă de 800 de lei.

Factura fiscală în două exemplare originale a fost transmisă reprezentantului Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru a fi semnată de persoana responsabilă, iar un exemplar semnat, urma să fie restituit Centrului Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale.

A susținut reclamantul că, la data de 31 martie 2021, a înaintat în adresa pârâtului reclamația nr. 40, prin care a solicitat achitarea benevolă a sumei datorate, iar, în caz de refuz neîntemeiat de a achita datoria, soluționarea litigiului va fi înaintată în instanța de judecată.

A solicitat încasarea din contul Administrației Naționale a Penitenciarelor, în beneficiul reclamantului, a datoriei în sumă de 800 de lei.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

În susținerea poziției sale instanța de fond a invocat că Centrul Sportiv de Pregătire a loturilor Naționale a omis să probeze, existența între părțile implicate în litigiu, a unui raport juridic obligațional sub forma unui contract de locațiune, în temeiul căruia, ar putea fi invocate pretenții cu privire la neexecutarea obligațiilor asumate. Or, reieșind din cele indicate de reclamant cât și de Administrația Națională a Penitenciarelor, pe marginea scrisorii privind permisiunea de a desfășura spartachiada internă la proba „Sambo”, preconizată pentru data de 13 aprilie 2018, un contract de locațiune, nu a fost încheiat.

Prin urmare, solicitarea reclamantului cu privire la încasarea sumei pentru folosirea spațiului, nu își are suport legal și părțile implicate în prezentul litigiu nu și-au manifestat consimțământul cu privire la prețul de 800 de lei pentru folosirea acestuia.

La data de 16 mai 2022, Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, a declarat apel împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, casată hotărârea din 18 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și pronunțată o hotărâre nouă prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată.

S-a încasat de la Administrația Națională a Penitenciarelor în beneficiul Centrului Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale datoria în sumă de 800 de lei.

Pentru decide astfel instanța de apel a reținut că, soluția instanței de fond privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, este eronată, or, la materialele cauzei au fost prezentate probe ce confirm desfășurarea spartachiadei interne la proba „Sambo”, preconizată pentru data de 13 aprilie 2018. Potrivit materialelor cauzei, se atestă că la 23 aprilie 2018 a fost eliberată inițial factură nr. EUJ000128024 pe numele beneficiarului Departamentul Instituțiilor Penitenciare, cu mențiunea - plata pentru chiria sălii conform scrisorii nr. 4/1-1451 din 29 martie 2018 - în sumă de 750 de lei și plata pentru serviciile comunale aferente arendei, în mărime de 50 lei, în total 800 de lei.

Totodată, Administrația Națională a Penitenciarelor, nu neagă însuși desfășurarea spartachiadei interne la proba „Sambo”, din data de 13 aprilie 2018, dar invocă faptul că nu a fost demonstrată existența unui act juridic, contract de prestări servicii care ar fi impus pârâtului anumite obligații de a achita careva sume în anumiți termeni.

Curtea de Apel Chișinău a remarcat, că deși instanța de fond a concluzionat lipsa unui contract de locațiune între Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale și Administrația Națională a Penitenciarelor, potrivit art. 195 din Codul civil, aplicabil

până la 01 martie 2019, este stipulat că actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile. Respectiv, voința de a naște careva drepturi și obligații a apărut în momentul în care Administrația Națională a Penitenciarelor, a înaintat demersul nr.4/1-1451 din data de 29 martie 2018, prin care au solicitat desfășurarea spartachiadei la proba „Sambo”, preconizată la data de 13 aprilie 2018.

A menționat instanța de apel că, se atestă cu certitudine că Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, a permis desfășurarea competiției, după care la data de 23 aprilie 2018, a înaintat în adresa Administrației Naționale a Penitenciarelor, factura fiscală EUJ000128024, conform căreia ultima urma să achite suma de 800 de lei.

La 13 aprilie 2023, Administrația Națională a Penitenciarelor a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei contestate, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului a invocat că, pretențiile înaintate de către reclamant nu au niciun suport factologic și nici nu au fost aduse probe corespunzătoare care ar justifica existența datoriei. Mai mult decât atât, în factura eliberată la 23.04.2018, în calitate de beneficiar este indicat Administrația Națională a Penitenciarelor, instituție care la data de 23 aprilie 2018 încă nu exista, respectiv, în factura fiscală nu putea să figureze Administrația Națională a Penitenciarelor, ci Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

A mai invocat că instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, și anume de faptul că, în raportul direcției financiare, a fost indicat că în evidența contabilă factura fiscală cu nr. EUJ000128024 din 23.04.2018, nu a fost înregistrată, astfel, Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale a omis să probeze, la caz, existența între părțile implicate în litigiu, a unui raport juridic obligațional sub forma unui contract, în temeiul căruia, ar putea fi invocate pretenții cu privire la neexecutarea obligațiilor asumate.

Recurentul a relatat că, solicitarea reclamantului cu privire la încasarea sumei pentru folosirea spațiului nu își are suport legal, deoarece părțile implicate în prezentul litigiu nu și-au manifestat consimțământul cu privire la prețul de 800 de lei pentru folosirea spațiului. Mai mult, valabilitatea facturii fiscale nr. EUJ000128024 din 23 aprilie 2018, a fost condiționată de semnăturile olografe ale pârâtului-recurent

Consideră recurentul că instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, astfel a interpretat eronat legea.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 15 februarie 2023.

La 20 aprilie 2023, copia deciziei din 15 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d. 95).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor, la 13 aprilie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 16 iunie 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 105).

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc